

Nr 259

Av herr Heckscher m. fl., om införande av barnavdrag vid beskattningen.

(Lika lydande med motion nr 215 i Första kammaren)

Den svenska inkomstbeskattningen bygger på skatteförmågeprincipen. Ett utslag härav är att vid beskattningen medges ortsavdrag. Syftet med dessa är att från beskattning undantaga den del av inkomsten som åtgår till elementära levnadskostnader — för mat, husrum, kläder m.m. — och vilken på grund härav saknar all skattekraft.

Att makar med barn har högre levnadskostnader än barnlösa makar är obestriddigt, likaså att makar med flera barn har högre levnadskostnader än makar med få barn. Skillnaden utjämnas i någon mån genom barnbidragen men blir inte på långt när eliminerad. På grund härav har makar med barn lägre skatteförmåga än barnlösa makar och makar med många barn lägre skatteförmåga än makar med få barn.

För ensam förälder beaktas för närvarande skillnaden i levnadskostnader och därmed i skatteförmåga i förhållande till ensamstående utan barn genom en förhöjning av ortsavdraget med 2 250 kr. Detta utgör en form av barnavdrag, låt vara att det icke varierar med hänsyn till antalet barn. Förekomsten av barn beaktas även i annat sammanhang, nämligen vid fastställandet av s. k. förvärvsavdrag vilket — bortsett från det s. k. 300-kronorsavdraget — endast medges gift moder och ensam förälder.

Enligt vår mening kräver konsekvensen att — vid i övrigt lika skatteförmåga — gifta personer med ett barn får lägre skatt än barnlösa makar, gifta med två barn lägre skatt än makar med ett barn osv. Det lämpligaste sättet att åstadkomma denna skattedifferentiering är att införa barnavdrag. Detta är i dagens läge en ovillkorlig förutsättning för att skatterättvisa skall kunna åvägbringas för makar med barn. Endast om barnbidraget vore så stort att det täckte de totala barnkostnaderna, skulle ett system utan barnavdrag vara motiverat.

Frånvaron av barnavdrag innebär att skatt uttages på inkomst som inte har skattekraft och som därför skattemässigt sett är att betrakta som *obefintlig*. Att för en viss grupp medborgare beskatta obefintlig inkomst innebär att samhället lägger särskilda bördor på denna grupp och sålunda inte repartiserar de gemensamma samhällsutgifterna efter likformiga grunder. Orättvisan är så mycket större som den på barnfamiljerna uppkomna

obehöriga skattebelastningen blir större, ju fler barn som finns i familjen. Den drabbar vidare de lägre inkomstagarna inom varje familjestorlek hårdare än de mer välsituerade.

Det förhållandet att beskattningen av gifta sker utan hänsynstagande till förekomsten av barn och att alltså skatt uttages på viss obefintlig inkomst innebär reellt sett att barnfamiljer beskattas efter högre skattesatser än barnlösa makar. Förhållandet må belysas av följande exempel.

En gift person har en taxerad inkomst på 14 500 kronor. Kommunal skatt utgår efter 17 kronor per skattekrona. Kommunal skatt kommer då att beräknas å en beskattningsbar inkomst av 10 000 kronor och blir sålunda 1 700 kronor. Familjen har ett barn. Låt oss här utan att ingå på frågan om hur stor den på familjen vilande merkostnaden för barnet i verkligheten är sätta beloppet till 1 000 kronor. Den inkomst som har skattekraft är då inte 10 000 utan 9 000 kronor. I förhållande till detta skatteunderlag motsvarar den utgående kommunal skatten en utdebitering på 18:89 per skattekrona. Med samma beräkningssätt får man för det fall att familjen har två barn en utdebitering på 21:25, om den har tre barn 24:29 och om den har fyra barn 28:33 per skattekrona. Med en taxerad inkomst på 100 000 kronor blir motsvarande utdebiteringar per skattekrona 17:18 vid ett barn, 17:36 vid två barn, 17:55 vid tre barn och 17:74 vid fyra barn. Skillnaden gentemot nyssnämnda familj är märkbar.

Kommunal skatten är avsedd att repartiseras efter enahanda grunder mellan kommunens inkomstagare med utgångspunkt från skatteförmågan. Såvitt barnavdrag inte införes, får barnfamiljerna såsom framgår av nyssnämnda exempel bära en större andel av skattebördan — och övriga skattskyldiga en lägre — än som motsvarar skatteförmågan.

Införandet av barnavdrag, sett som isolerad företeelse, skulle innebära en omfördelning av skatt från barnfamiljer till andra skattskyldiga, varvid skatteökningen för icke-barnfamiljer (och juridiska personer) bleve större ju högre inkomsten vore. Men även inom gruppen barnfamiljer skulle en förskjutning inträda, varigenom — i de allra högsta inkomstskikten — skattelättnaden kunde förbytas i någon skatteökning, mer framträdande ju färre antalet barn är.

Det anförda är enklast att belysa för kommunal beskattningens del. Införandet av barnavdrag på 1 000 kronor för varje barn föranleder en genomsnittlig utdebiteringsökning från 17 kronor till avrundat 17:40 per skattekrona. För barnfamiljen innebär åtgärden dels skattelättnad genom att viss del av den tidigare beskattningsbara inkomsten blir skattefri, dels skatteskärpning genom att den efter barnavdrag återstående beskattningsbara inkomsten belastas med högre utdebitering. Det skattesänkande momentet ger inom en viss kommun en i alla inkomstlägen lika stor lättnad per barn, i genomsnittskommunen på 170 kronor. Det skatteskärpande

momentet slår olika beroende på inkomstens storlek. Med de i exemplet valda utgångspunkterna blir skatteökningen 4 kronor för varje tusenlapp kvarstående beskattningsbar inkomst. Vid en kvarstående beskattningsbar inkomst av 42 500 kronor blir sålunda skatteskärpningen lika stor som skattelättnaden och resultatet för en enbarnsfamilj alltså att ingen ändring inträder. Vid högre inkomst blir slutresultatet en nettoökning. För flerbarnsfamiljer ligger motsvarande gräns högre.

Förhållandet är inte lika entydigt vid statsbeskattningen. I det långa loppet måste emellertid införandet av barnavdrag kompenseras genom att man avstår från andra, eljest möjliga skattesänkningar eller i sista hand rent av genom skattehöjning på annat område. Antar man t. ex., att barnavdragen möjliggöres genom en höjning av uttagningsprocenten, är det alldeles klart att tendensen blir densamma som i fråga om kommunalbeskattningen, låt vara att förekomsten av olika progressions-skikt gör serien mycket ryckig. De relativt korta progressions-skikten närmast över det proportionella skiktet leder vidare till att det skattelättande momentet där har överhanden. På grund härav skulle de största skattelättnaderna uppkomma för familjer där marginalskatten bestäms av skattesatsen inom något av dessa korta progressions-skikt.

Allmänna skatteberedningen har i sitt arbete utgått från att en väsentlig förbättring för barnfamiljerna under alla förhållanden måste åstadkommas. Den stannade slutligt vid ett förslag att barnbidraget skulle — fram till 1970 — höjas från 700 till 1 200 kronor per barn. Ledamoten Östman reserverade sig häremot och föreslog dels att avdraget skulle vara oförändrat för första och andra barnet, dels att avdraget skulle höjas för tredje barnet med 300 kronor, för fjärde barnet med 600 kronor, för femte barnet med 900 kronor samt för sjätte och varje följande barn med 1 200 kronor, dels därutöver att för varje barn skulle medgivas barnavdrag vid beskattningen med 2 500 kronor. För familjer med låga inkomster, som på grund härav ej kunde utnyttja barnavdraget, föreslogs en form av negativ skatt. Statsfinansiellt sett var de båda förslagen jämbördiga.

I argumentationen för sitt förslag erinrade beredningen till en början om möjligheterna att för barnfamiljerna fastställa en särskilt gynnsam skatteskala eller att genomföra en beskattning efter det s. k. mångdelnings-systemet. Därefter framhölls emellertid, att i realiteten endast två alternativa möjligheter stått öppna för diskussion inom utredningen, nämligen en höjning av det generellt bestämda barnbidraget eller införande av barnavdrag vid taxeringen. Beredningen pekar på att barnavdrag är att bedöma som ortsavdrag vid beskattningen, »i och för sig lika berättigade som de för ensamstående och makar utgående avdragen». Det framhålles vidare, att finansieringen av kontanta barnbidrag sker över den allmänna budgeten och att därför även barnfamiljerna kan sägas bidra till barn-

bidragen. Gentemot påståendet att barnavdrag speciellt skulle gynna högre inkomsttagare och detta på de lägres bekostnad framhålles, att läget inte är annorlunda än det som inträffar om man höjer de vanliga grundavdragen — »progressiviteten får då bedömas med hänsyn härtill och något för de lägre inkomsttagarna oförmånligt behöver inte ligga i en sådan reform». Utredningen säger klart ut, »att vissa skäl kan åberopas för införande av barnavdrag och att sådana avdrag inte utan vidare bör avvisas därför att de skulle ge oberättigade förmåner för högre inkomsttagare».

Mot dessa närmast positiva bedömanden av barnavdragen ställer utredningen därefter vissa kritiska synpunkter som vi något vill beröra.

Rent principiellt anför utredningen, att barnavdrag inte skulle vara motiverade i ett läge där statsfinansiellt utrymme fanns för skattefria barnbidrag av sådan storleksordning att barnkostnaderna helt täcktes. Samtidigt erinras emellertid om att det i ett läge, där detta mer vidsträckta utrymme saknas, alltjämt kan diskuteras, huruvida icke de tillgängliga resurserna borde åtminstone till viss del användas till att tillgodose den »horisontella» rättvisan, alltså till barnavdrag.

Nästa invändning bygger utredningen på ett uttalande att dess förslag till skatteskala vilat på förutsättningen att alternativet barnbidrag skulle väljas. Utredningen anser ett samband föreligga mellan ortsavdragens omfattning och skatteskalan progressivitet och menar, att en omprövning av den föreslagna skatteskalan skulle behöva ske därest barnavdrag infördes. Utredningen torde härmed mena, att en lösning skulle kunna bestå i att barnbidragen höjdes och att därutöver barnbidrag infördes, varvid finansieringen finge ordnas genom en hårdare progressiv skala.

Utredningen tar därefter upp frågan om de lägre inkomsttagare som inte skulle kunna utnyttja barnavdrag vid beskattningen. Man erinrar om den mycket stora skillnad som inträtt sedan 1947. Medan nämnda år ungefär 2/5 av barnfamiljerna hade så låga inkomster att de inte alls kunde utnyttja barnavdragen och ytterligare 2/5 befann sig i det inkomstläget att de inte kunde utnyttja helt bankat barnavdrag, så kommer enligt utredningens beräkningar år 1970 omkring 940 000 barnfamiljer (ca 94 %) att kunna fullt utnyttja barnavdrag på upp till exempelvis 1 800 kronor. Detta förhållande innebär uppenbarligen, säger utredningen, »att kravet på tillgodoseendet av den horisontella rättvisan genom införande av barnavdrag framträder med ökad tyngd». Å andra sidan kan enligt beredningens uppfattning även den lilla grupp som får ingen eller ringa båtning av barnavdrag resa berättigade krav på ett verksamt stöd.

I själva verket synes denna invändning ha varit den för utredningen avgörande. Det kan visserligen diskuteras, säger utredningen, att på annat sätt medge det begränsade antal familjer varom här är fråga ett mot

barnavdraget svarande kontant bidrag vid sidan av det sedvanliga barnbidraget. Utredningen har emellertid ansett att så betydande invändningar av teknisk, administrativ och annan natur skulle möta vid ett sådant system, att uppslaget inte kunnat fullföljas.

Beredningen har slutligen pekat på det förhållandet att barnavdrag även skulle påverka kommunalbeskattningen och därigenom ge barnfamiljerna en större hjälp än som inom den givna ramen kan åstadkommas via barnbidrag. Den uttrycker därvid farhågor för att den erforderliga utdebiteringshöjningen inom kommunerna skulle kunna bli så stor att viss kompensation måste lämnas från statens sida. Några medel härför vore emellertid inte reserverade inom den för beredningen angivna ramen. Detta manar enligt utredningen till försiktighet beträffande reformer som mer avsevärt påverkar det kommunala skatteunderlaget.

Till dessa båda invändningar återkommer vi längre ned.

Såsom framgår av proposition nr 14 har flertalet remissinstanser tillstyrkt eller lämnat utan erinran beredningens förslag i förevarande avseende. Ledamoten Östmans yrkande om barnavdrag jämte differentierat barnbidrag vinner emellertid stöd av kammarrätten och länsstyrelsen i Västernorrlands län, varjämte överståthållarämbetet, Yrkeskvinnors klubbars riksförbund samt Folkpartiets kvinnoförbund ifrågasatt införande av särskilda ortsavdrag för barn. Ett flertal remissmyndigheter därutöver har anslutit sig till principen att skatten bör differentieras med hänsyn till förekomsten av barn. Bland dessa kan nämnas Landsorganisationen, som erinrar om de två olika metoderna för hänsynstagande till barnkostnaderna vid beskattningen som består i en differentiering av skatteskalorna eller en tillämpning av »barn- eller vårdnadsavdrag». Avdragsmetoden ger enligt LO »möjligheter att anknyta skatteförmågeberäkningen mer direkt till de faktiska barnkostnaderna». Det framhålls vidare, att »LO anser det angeläget att barnkostnaderna i ökad grad påverkar bärkraftsbedömningen vid beskattningen». LO:s slutsats är att »en kombination av båda metoderna är acceptabel». Avdragets storlek får, sägs det, göras till föremål för närmare tekniska utredningar.

Vi föreslår nedan införande av barnavdrag å 1 000 kronor för varje barn under 18 år, lika för fullständiga och ofullständiga familjer. För genomsnittskommunen skulle detta betyda en ökning av utdebiteringen med 40 öre per skattekrona. I en till motionen fogad tabell redovisar vi för skilda inkomstlägen de lättnader för barnfamiljerna och obetydliga ökning för barnlösa som skulle inträda vid ett genomförande av vårt förslag.

Vi är medvetna om att ett barnavdrag å 1 000 kronor inte är tillräckligt för att ge barnfamiljerna en från skattesynpunkt tillräcklig skattelättnad. Vi finner det emellertid så angeläget att principen om barnavdrag vinner erkännande, att vi fördenskull är beredda att iakttaga återhållsam-

het i avseende å avdragsbeloppen. Den statsfinansiella situationen och den nödvändiga avvägningen gentemot andra reformkrav på beskattningens område är bidragande orsaker till detta ställningstagande.

Det brukar stundom yppas bekymmer för den utdebiteringshöjning som ett genomförande av barnavdrag torde leda till. Som ovan anförts har även allmänna skatteberedningen åberopat detta som ett skäl att hellre gå bidragsvägen. För vår del vill vi här erinra om att det dock icke gäller att i något avseende öka kommunernas utgiftssumma. Det är endast fråga om att fördela dessa utgifter å kommunens skattedragare på ett annat sätt än tidigare. Vi har ovan visat att resultatet blir en omfördelning från barnfamiljer till barnlösa resp. juridiska personer ävensom att omfördelningen går i riktning från lägre till högre inkomsttagare. Det förhållandet att den nominella skattesatsen blir högre är inte avgörande för skattetrycket inom kommunen. Detta framgår kanske bäst om man tänker sig det förhållandet att alla ortsavdrag skulle avskaffas. Uppenbarligen skulle detta leda till en betydande sänkning av utdebiteringen per skattekrona, uppskattningsvis från ca 17 till ca 12 kronor. Resultatet skulle för en gift person, som nu har 5 000 kronor beskattningsbar inkomst bli en höjning från 850 till 1 140 kronor medan en person som har 100 000 beskattningsbar inkomst och därmed en skatt på 17 000 kronor skulle få denna sänkt till 12 540 kronor. En kraftig omfördelning skulle alltså ske från större till lägre inkomsttagare, men i varje fall de senare skulle ingalunda vara benägna att tala om en lägre kommunalskatt.

Vi har ovan visat att redan med en så låg beräknad kostnad för varje barn som 1 000 kronor den reella utdebiteringen för barnfamiljer är avsevärt högre än den nominella, i varje fall vid relativt låga inkomster. Är den beskattningsbara inkomsten 10 000 kronor och den nominella utdebiteringen 17 kronor per skattekrona uppkommer sålunda om ett barn finns i familjen en merbelastning motsvarande en utdebiteringshöjning på 1: 89. Merbelastningen motsvarar om antalet barn är två 4: 25, om antalet barn är tre 7: 32 etc. I jämförelse härmed är den utdebiteringsökning å 40 öre som enligt vårt förslag inträder för barnlösa och för juridiska personer obetydlig, ett ringa pris för ett värdefullt steg mot skatterättvisa åt barnfamiljerna.

För de barnfamiljer som inte till fullo kan utnyttja de av oss förordade barnavdragen föreslår vi följande system.

Vid taxeringen göres en särskild beräkning för barnfamiljer vilkas beskattningsbara inkomst är noll. I den mån de inte kunnat utnyttja barnavdragen, framräknas det icke utnyttjade beloppet. På detta negativa belopp beräknas skatt såsom om beloppet utgjort beskattningsbar inkomst. Den uträknade skatten betraktas som »negativ» skatt och motsvarande belopp tillgodoföres barnfamiljen såsom inbetalad preliminär skatt. När slut-

skattosedel därefter utfärdas sker återbäring i vanlig ordning. Kostnaderna för denna negativa skatt bäres av statsverket.

Ett sådant system kommer att vara enkelt att tillämpa och samtidigt effektivt från sina utgångspunkter. Vi vill i sammanhanget erinra om de önskemål som vid flera tillfällen framförts i riksdagen om åtgärder för att ge full effekt åt de förbättringar i skatteavseende för ensamma föräldrar som genomförts av 1961 och 1962 års riksdagar. Vad ortsavdragshöjningen å 2 250 kronor angår löses problemet genom vårt förslag.

De förslag rörande barnavdraget som vi ovan framlagt, inkl. förslaget om s. k. negativ skatt för dem som inte kan utnyttja barnavdrag, kan beräknas minska statens skatteinkomster med i runt tal 300 milj. kronor för helt budgetår.

Den till motionen fogade tabellen visar verkningarna av ett barnavdrag på 1 000 kronor per barn. För att få fram dessa verkningar renodlade har såsom utgångspunkt för beräkningarna tagits de skattebelopp som vid en utdebitering av 17 kronor per skattekrona skulle erhållas vid ett tillämpande av Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 14. Skattebeloppen vid ett genomförande av barnavdrag har därefter uträknats med utgångspunkt från en kommunal utdebitering av 17:40. Beloppen avser s.k. fullständiga familjer. Resultaten blir ungefär desamma för ensamma föräldrar.

Det framgår av tabellen att införandet av barnavdrag skulle minska skatten med mer än 200 kronor per barn i alla inkomstlagen. För de lägsta inkomsttagarna blir skattelättnaden genomgående mer än 300 kronor per barn. Detta visar klart att man i det fall att ett visst statligt belopp ställes till förfogande för förbättring av barnfamiljernas förhållanden når ett väsentligt bättre resultat genom barnavdrag än medelst barnbidrag. Medan den av oss förordade reformen, som dock är så väsentligt gynnsammare för barnfamiljerna, minskar statsinkomsterna med ca 300 milj. kronor, innebär en höjning av barnbidragen med 200 kronor som förordats i statsverkspropositionen en kostnad på drygt 340 milj. kronor.

Tabellen visar också att den genom höjningen av den kommunala utdebiteringen uppkomna merskatten för barnlösa är ganska obetydlig. Den är ännu vid en inkomst på 50 000 kronor inte högre än i runt tal 100 kronor.

Frågan om barnavdrag har alltsedan införandet av barnbidrag genom beslut av 1947 års riksdag varit en kontroversiell fråga. Det råder inget tvivel om att en mängd missförstånd förelegat som gjort diskussionen förvirrad och i allmänhet svärgenomtränglig för andra än experterna. Vi tror att förhållandena nu blivit annorlunda och att frågan i dag kan diskuteras på en sakligare basis och därför mindre kontroversiellt. Ett tecken på att större förståelse vunnits för barnavdragen — inte minst för det förhållandet att införandet av barnavdrag i motsats till vad många tidigare

trott särskilt skulle gynna de lägre inkomsttagarna — är de ovan återgivna uttalandena i LO:s remissyttrande över skatteberedningens betänkande. Inom skatteberedningen synes, trots att dess majoritet föredragit en höjning av barnbidraget i stället för ett återinförande av barnavdragen, egentligen inte ha rätt någon meningsskiljaktighet i principiellt hänseende. Man får av beredningens skrivning det intrycket att det för beredningen avgörande skälet för dess ställningstagande varit det förhållandet att det alljämt finnes ett antal familjer som inte skulle kunna utnyttja barnavdragen. Med den lösning vi i motionen föreslår för sådana fall borde en lösning i full enighet nu vara möjlig att nå.

Åberopande det ovan anförda hemställas,
att riksdagen måtte antaga följande

1) *Förslag*

till

Lag om ändring av 48 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Häri genom förordnas, att 48 § 2 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370) skall erhålla följande ändrade lydelse.

48 §.

2 mom. Skattskyldig fysisk — — — nedan sägs.

Skattskyldig, som under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, åtnjuter kommunalt ortsavdrag med 4 500 kronor samt — därest han haft hemmavarande barn under 18 år, som icke haft 2 400 kronors inkomst — därutöver med 1 000 kronor för varje sådant barn.

Gift skattskyldig, — — — stycke sägs.

Annan skattskyldig — — — 2 250 kronor.

Har skattskyldig — — — tiotal kronor.

Denna lag träder i kraft dagen efter det den utkommit av trycket i Svensk författningssamling, dock att äldre bestämmelser skola gälla i fråga om 1966 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1966 och tidigare år.

2) Förslag

till

Förordning angående skatteberäkning för barnfamiljer i vissa fall.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Skattskyldig, som icke kan mot sin taxerade inkomst enligt kommunalskattelagen eller förordningen om statlig inkomstskatt helt utnyttja Ortsavdrag enligt 48 § 2 mom. andra eller tredje stycket kommunalskattelagen, skall anses ha inbetalt preliminärskatt enligt uppbördsförordningen enligt vad nedan sägs.

2 §.

Det icke utnyttjade Ortsavdraget, beräknat enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt var för sig, må högst uppgå till vad som överstiger för skattskyldig, som avses i andra stycket av 48 § 2 mom. kommunalskattelagen, 4 500 kronor och för skattskyldig, som avses i tredje stycket samma lagrum, 2 250 kronor.

3 §.

Å sålunda erhållna belopp för icke utnyttjade Ortsavdrag beräknas skatt såsom om dessa belopp utgjort beskattningsbar inkomst enligt kommunalskattelagen respektive enligt förordningen om statlig inkomstskatt, varefter den sammanlagda beräknade skatten behandlas som preliminärskatt enligt 1 §.

4 §.

Närmare bestämmelser rörande tillämpningen av denna förordning utfärdas av Konungen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1966.

Stockholm den 26 januari 1965

Gunnar Heckscher

Gösta Bohman

Leif Cassel

Rolf Eliasson

Tage Magnusson

Eric Nilsson

Hans Nordgren

Bo Turesson

Karin Wetterström

Tabell, utvisande individuella verkningar av ett införande av barnavdrag på 1 000 kronor per barn

Årsinkomst, kr.	Skatteökning (+) eller minskning för familj med följande antal barn					
	0	1	2	3	4	5
4 000	—	— 314	— 628	— 942	— 1 256	— 1 570
6 000	+ 4	— 310	— 624	— 938	— 1 252	— 1 566
8 000	+ 12	— 301	— 615	— 929	— 1 243	— 1 557
10 000	+ 20	— 294	— 608	— 922	— 1 236	— 1 550
12 000	+ 28	— 286	— 600	— 914	— 1 228	— 1 542
15 000	+ 40	— 274	— 588	— 908	— 1 216	— 1 530
18 000	+ 51	— 262	— 576	— 890	— 1 204	— 1 518
20 000	+ 59	— 255	— 569	— 883	— 1 197	— 1 511
22 000	+ 68	— 264	— 578	— 892	— 1 206	— 1 520
25 000	+ 80	— 283	— 647	— 1 011	— 1 344	— 1 658
30 000	+ 100	— 353	— 787	— 1 221	— 1 655	— 2 046
40 000	+ 88	— 400	— 889	— 1 375	— 1 864	— 2 352
50 000	+ 104	— 418	— 937	— 1 459	— 1 982	— 2 500
60 000	+ 114	— 458	— 1 026	— 1 598	— 2 166	— 2 738